

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Facultatea de Geografie
1.3 Departamentul	Geografie Umană
1.4 Domeniul de studii	Geografie
1.5 Ciclul de studii	Master
1.6 Programul de studii/Calificarea	Geografia turismului

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	VALORIFICAREA TURISTICĂ A PATRIMONIULUI ETNO-FOLCLORIC						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DA Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					18
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					4
Examinări					2
Alte activități ...					-
3.7 Total ore studiu individual	58				
3.8 Total ore pe semestru	100				
3.9 Numărul total de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințele însușite prin aprofundarea conținuturilor predate în cadrul disciplinelor GEOGRAFIE GENERALĂ, INTRODUCERE ÎN GEOGRAFIE, GEOGRAFIA GENERALĂ A TURISMULUI, GEOGRAFIE RURALĂ, ETNOGRAFIE ȘI TOPONIMIE, GEOGRAFIA POPULAȚIEI ȘI AȘEZĂRILOR, TURISM RURAL, GEOGRAFIE REGIONALĂ facilitează înțelegerea și accesibilitatea temelor propuse, iar în subsidiar, cursanții își vor consolida baza conceptuală operațională prin activarea și valorificarea fondului informațional preexistent. Asociat sunt utile cunoștințe de istorie, arheologie, filologie, folcloristică și psihologie.
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Continuitatea valorificării aplicative a cunoștințelor dobândite permite o parcurgere graduală a capitolelor, în strânsă relație cu tematica disciplinelor anterior studiate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Sală dotată cu calculator/laptop, videoproiector
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> Sală echipată cu calculatoare, conexiune la Internet, videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • C1 Inițierea în analiza și interpretarea sistemică a reperelor identitare, ce ne particularizează sub raportul geografiei comportamentale în geospațiul european. • C2 Utilizarea adecvată a valorilor de cultură și civilizație populară ce constituie act obligatoriu pentru recuperarea eticii morale, la nivel de societate, respectiv de individ. • C3 Înțelegerea și explicarea evoluției structurilor etnoculturale actuale din perspectiva unei interpretări diacronice a etnografiei și toponimiei. • C4 Analiza fenomenelor geografice din perspectiva turistică ca fond aplicativ al documentațiilor asupra antropologiei culturale, a acțiunilor practice de protecție și conservare a potențialului etnocultural pe nivele de integrare holonică și identificarea în cadrul ansamblurilor teritoriale a modalităților optime de evaluare turistică și funcțională a acestuia.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • CT1 Abordarea integrată a elementelor structurate în ansambluri geosistemice și aprofundarea procedurilor de <i>cercetare geografică operațională interdisciplinară</i>. • CT2 Cunoașterea metodelor de lucru folosite în analiza potențialului turistic, inclusiv a tehnicilor bazate pe utilizarea calculatorului. • CT3 Formarea abilităților necesare cooperării multidisciplinare, comunicării și edificării de relații partenoriale fundamentate pe aplicarea cunoștințelor însușite și dezvoltarea raționamentelor științifice transdisciplinare.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Revalorizarea conceptelor de cultură și civilizație rurală și valorificarea turistică a resurselor etnografice și folclorice
7.2 Obiectele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea bazei operaționale necesare în utilizarea metodelor și tehnicilor de investigare a specificității ansamblurilor etnoculturale la nivel teritorial, prin prisma conexiunilor relaționale: <i>analize tipologice, structurarea și dinamica componentelor filonului etnocultural, evaluarea estetică și funcțională a patrimoniului geografic etnocultural</i>. • Familiarizarea studenților cu coordonatele practic-aplicative actuale ale activității geografice, care au ca finalitate elaborarea planurilor de integrare turistică a valorilor culturale specifice. • Depistarea unor căi de transfer a producției etnografice dinspre mediul rural spre mediul citadin; • Strategii de valorificare prin turism a patrimoniului etnofolcloric; • Formarea abilităților de comunicare și de operaționalizare a cunoștințelor însușite prin elaborarea și susținerea de referate axate pe aprofundarea unor studii de caz prezentate în tematica aferentă cursului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<p>1. Rolul antropologiei culturale în valorizarea ca individ, societate, națiune. Direcții de bază în înțelegerea și asumarea patrimoniului etnografic.</p> <p>1.1. Similitudini și deosebiri între conceptele de etnografie, etnologie, cultură și civilizație populară și/sau rurală, antropologie culturală</p> <p>1.2. Unități taxonomice ale regionării etnofolclorice</p> <p>1.3. Reprezentarea obiectivă a importanței obiceiurilor, tradițiilor și cutumelor ca demers în recuperarea identității de neam.</p> <p>1.4. Metode, căi, mijloace...de resuscitare a</p>	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea combinată cu metode activ-participative 	6 ore

valorilor intim atașate, evolutiv, obștii, comunității și satului tradițional românesc.		
<p>2. Contribuția comunităților etnice minoritare în multiplicarea efervescent-competitivă a culturii și civilizației rurale</p> <p>2.1. Transilvania săsească. Civilizația pietrei; gospodăria franconă; conceptul de vecinătate; geografie mentală riguroasă.</p> <p>2.2. Comunitatea maghiară. Estetica civilizației textile; unitatea de comunicare; implicarea intelectualității de elită (sociologi, etnografi, arhitecți, muzicologi) în recuperarea și prezervarea fondului etnofolcloric.</p> <p>2.3. Greci, evrei, armeni, italieni... Dezvoltarea comerțului, a meșteșugurilor, a culturii și științelor liberale.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • modelarea • exemplificarea 	6 ore
<p>3. Geografie mentală populară. Cenzură și autocenzură în lumea satului tradițional</p> <p>3.1. Instituția obștei. Structuri ierarhice și de decizie</p> <p>3.2. Vectori de manifestare a cenzurii și autocenzure. Valori morale de exprimare</p> <p>3.3. Ipostaze ale cenzurii sau o posibilă taxonomie a cenzurii și autocenzurii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • problematizarea • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
<p>4. Probleme de recuperare și arhivare a lexiconului popular</p> <p>4.1. „Dialecte” locale zonale și regionale</p> <p>4.2. Interpretări etimologice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • observarea sistematică și independentă • instruirea programată 	2 ore
<p>5. „Decopertarea” vechilor tradiții și a folclorului autentic prin acțiuni de investigare la sursă</p> <p>5.1. Programe de conferință, prelegeri și interpretare prin acțiuni interactive susținute de muzicologi, istorici, literați etnografi și folcloriști</p>	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea interactivă • lucrul în grup organizat 	2 ore
<p>6 Recuperarea patrimoniului etno-folcloric prin imagini fotografice de arhivă, imagini fotografice actuale și scurtmetraje tematice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • prelegere orală cu secțiuni interactive 	2 ore
<p>7. Crușarea și depozitarea patrimoniului de cultură și civilizație rurală prin intervenția urbanului: muzee, parcuri și colecții etnografice, expoziții și târguri tematice</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analiza comparativă • investigația în comun 	2 ore
<p>8. Perpetuarea meșteșugurilor tradiționale și a artelor frumoase prin expoziții-atelier-școală</p> <p>8.1 Civilizația lemnului</p> <p>8.2 Civilizația lutului</p> <p>8.3 Civilizația pietrei</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prelegere orală cu secțiuni interactive • conversația euristică • explicația 	2 ore
<p>9. Conservarea culturii gastronomice prin festivaluri și târguri de profil</p> <p>9.1. Preparate tradiționale cu statut de „marcă”</p> <p>9.2. Preparare și conserve tradiționale</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prelegere orală cu secțiuni interactive • dezbateră • conversația euristică 	4 ore

Bibliografie

- [1] A. Bodiu, *Dorul fără obiect. Studii de etnografie*, Ed. Vremii, Cluj-Napoca (2004)
- [2] I.C. Bucur, Ioana-Raluca Andrei, *Abecedar și dicționar etnografic*, Ed. "Astra Museum", Sibiu (2007)
- [3] V. Butură, *Etnografia poporului român*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (1978)
- [4] S. Costache, *Evreii din România. Aspecte geografice*, Ed. Topform, București (2003)
- [5] D. Drăghicescu, *Din psihologia poporului român*, Ed. Historia, București (2006)
- [6] P. D. Idu, *Om și natură în carpații Maramureșului și Bucovinei. Viața pastorală*, Ed. Napoca Star, Cluj-Napoca (1999)
- [7] F. Ipatiov, *Rușii Lipoveni din România*, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca (2001)
- [8] I. M. Mihăilescu, *Satul românesc*, Ed. Academiei Române, București (1985)
- [9] Angelica Pușcaș, *Țara Chioarului. Studiu de geografie regională*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca (2007)
- [10] R.A. Roman, *Bucate, vinuri și obiceiuri românești*, Ed. Paideea, București (2001)
- [11] G. Salla, *Neamul țiganilor gabori. Istorie, mentalități, tradiții*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (2007)
- [12] H.H. Stahl, *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești. Vol. I, II, III*, Ed. Academiei Române, București (1958, 1959, 1965)
- [14] R. Vuia, Simona Munteanu, *Studii de etnografie și folclor, vol. I, II*, Ed. Minerva, București (1975, 1980)

8.2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Cultură și civilizație rurală în Transilvania. Muzeul etnografic Cluj-Napoca. Parcul etnografic Romulus Vuia	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • explicația • observația 	4 ore
2. Tipuri de gospodării; arhitectură religioasă; civilizația lutului; arta încondierii ouălor; gastronomie arhaică locală. Aplicație în teren: Bucovina și/sau Complexul Etnografic Astra, Dumbrava Sibiului	<ul style="list-style-type: none"> • expunerea • problematizarea • investigația în comun 	Durată necuantificată (mai mult de 2 ore)
3. Probleme de antropologie culturală. Minorități etnice și repere identitare. Incluziv vs. identitar. Cum și dacă trebuie ridicată problema integrării culturale?	<ul style="list-style-type: none"> • folosirea aplicațiilor soft specializate • modelarea • lucrul în grup 	4 ore
4. Valorificarea resurselor turistice etnoculturale Spațiul urban ca receptacol și/sau mediu oportun de conservare și restituire a patrimoniului etnografic?	<ul style="list-style-type: none"> • conversația euristică • studiul de caz • observația dirijată 	2 ore

Bibliografie

1. I.C. Bucur, Ioana-Raluca Andrei, *Abecedar și dicționar etnografic*, Ed. "Astra Museum", Sibiu (2007)
2. V. Butură, *Etnografia poporului român*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (1978)
3. F. Ipatiov, *Rușii Lipoveni din România*, Ed. Presa Universitară, Cluj-Napoca (2001)
4. I. M. Mihăilescu, *Satul românesc*, Ed. Academiei Române, București (1985)
5. G. Salla, *Neamul țiganilor gabori. Istorie, mentalități, tradiții*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca (2007)
6. H.H. Stahl, *Contribuții la studiul satelor devălmașe românești. Vol. I, II, III*, Ed. Academiei Române, București (1958, 1959, 1965)
7. R. Vuia, Simona Munteanu, *Studii de etnografie și folclor, vol. I, II*, Ed. Minerva, București (1975, 1980)

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se face în alte centre universitare din țară și din străinătate.
- Din analiza opiniilor formulate de angajatori privind atributele preferențiale ale formației de specialiști a rezultat un grad ridicat de apreciere a profesionalismului acestora, ceea confirmă faptul că, structura și conținutul curriculei educaționale construită pentru acest program de studii sunt corecte, cuprinzătoare și eficiente.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<ul style="list-style-type: none"> • verificarea gradului de sistematizare și utilizare a noțiunilor însușite • coerența logică și forța argumentativă • gradul de asimilare a terminologiei de specialitate • aspectele atitudinale: interesul pentru studiu individual 	Evaluare secvențială (orală) în timpul semestrului: <ul style="list-style-type: none"> - expunerea liberă - conversația de evaluare - chestionarea orală 	10%
		Evaluare scrisă (finală) în sesiunea de examene: <ul style="list-style-type: none"> - testare sumativă 	50%
		Participarea activă la cursuri	5%
10.5 Seminar/ laborator	<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de aplicare în practică • capacitatea de a opera cu cunoștințele asimilate • criterii ce vizează aspectele atitudinale: conștiinciozitatea, interesul pentru studiu individual 	Prezentare temă de seminar, elaborare și realizare miniproiect de cercetare	15%
		Evaluare scrisă finală (în sesiunea de examene): <ul style="list-style-type: none"> - rezolvarea itemilor din test 	15%
		Participarea activă la seminarii	5%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea aspectelor teoretice și metodologice de bază ale Etnografiei și Toponimiei (concepte, principii, metode, mijloace, indicatori, date și informații) în scopul inventarierii, ierarhizării și diferențierii tipurilor de resurse turistice etnografice. 			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

30.04.2020

Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș

Lect. univ.dr. Angelica Pușcaș

Data avizării în departament

Semnătura directorului de departament